

Kis

LANT

IRODALMI FOLYÓIRAT

BAYER BÉLA

ESZMÉLŐ

Olvadó Nap-fillért formáz a som,
mélyülő nőszirmom ajka ágál.
Táltosul sörényes csikókorom.
Sudarán barkálló porzó sárgáll.

Rőt lángot dajkál a szőlőlevél,
opállal ring az öröklét fénye,
magzik a borókák tűlevelén,
s testté lesz Mária reménye.

Tűntegű fészekben halott madár,
lelkek közt ő a legkisebb angyal.
Röpte a szívekben hazát talál,

mint Gandhi fohászai a Hangban.
Gyapjúsás pamatján ezüst penész,
egésze a részekre visszanéz.

Csillag Tamás
versei

Tíz körömmel

napjaim hűlő csillagok
közönyöm hideg vas
nyolcvanhét telén születtem
az összes zsebem lyukas

forintszerű nappalok úznek
estére letaglóz az álom
olyankor tíz körömmel
kaparom hátamról leltári számom

Huszonkét évem

jóízű csókok mellé gyűröm
a melegétel jegyet...
félek, az érvényesülés útján
elmorzsolom emberségemet.

konformizmusom repedezni
látszik, magam mégis eladom...
huszonkét évem, összes reményem
vaspénzként táncol ujjaimon.

Darabokban...

tenyerembe fognám a földgolyót,
félek, hogy összeroppan
minden, mi egész volt.
... lírák már darabokban.

a holnap iszapját kutatom,
ujjaim túl esetlenek, ostobák...
csak tollam fut a papíron,
köpi vak szavait tovább...

egy kisgyerek sír...

körömre ég parázs magányom,
mint minden ember, egyedül vagyok.
foszforszín lánggal múlik a most,
érezem a savanyú gyufafüst szagot.

utcai lámpafény fürdeti életünk,
a remény kikapart konzervdoboz.
szélyni simítás arcomon... csak
én tudom, valójában megmotosz.

világunkban talán a szerelem csak,
ami örök... szemem könnyel teli.
egy kisgyerek sír bennem,
és nem fél, lesz ki fölemeli...

magyarságom

világnyi szemétkben lépkedek
összedrótozom lelkem, hogy bírja
a mocsok cipőmre szárad
véreset köp a líra

szélessávon töltöm a nyomort
mér föld, gondolat kattintásnyi talán
magyarságom a világ ellen
bányássza belőlem a magányt

fáradt őszi éjszakák

fáradtak az őszi éjszakák
csupasz ágakon gyöngyözik a bánat
nincs csillag, felhők füstjébe
hullik a hold... vágyom utánad

Bayer Béla

Rózsállik, elfehérül

A gyermekkor réjtét tenném lábaidhoz,
hogy magadhoz emeld mind a sok virágbibét,
hogy szerelmünk porzótól foganjon aranyosan.
A vadmogyoró piros virágait terelném
körébed, hogy leheleted termékenyítő
pihegésében a sárga por rájuk rakódjon.
Lehet, hogy meglepne majd,
de száműzött e rétről a beléndek, katáng,
s hogy arcodon az a csöppnyi láng
már örökkön a tiéd.
Karom, mely a tiedbe gyönyörrel fonódna,
oly biztos lenne segíteni
által a durcás kis folyón,
mint ahogy csillagot csókol az égre az éj.
Az egyszerűség perceit szelídfíteném
csokorba úgy, hogy kék, zöld,
piros igékkal fogalmazódjék egyedülivé
virágmúltadból, mezítelenségünk.
A tékozló tavifűz aranyát igézném útilapukra,
hogy lépteidhez csillámmal idomuljanak.
Mutáló kamaszénekiem mártanám kacajodba.
Virágmezőmet kínálnám talpad hűvöséül,
várva arra, hogy vajon a pipitér, a pipacs vagy
a szarkaláb idomul elsőként ujjbögyödhöz,
hogy melyikük hív, ha bókolva lehajolsz?
Várnám, hogy mit kezdesz a lila,
sárga és piros virágokkal,
melyek ezüstnyákot levedzenek
leszakításuk helyén.
Vajon eszedbe jut-é,
hogy bimbózó lánykaként
te is orrodra csíptetted játékosan
a beléndek szirmot, a mives maszlagot?
Hogy a katánglevél tovaillanásával
gyermekházánk is odalett?
Csak a vérbő vadmogyoró piros virágai
tüntetnek továbbra is bennünk.
Ajkunk hol rózsállik, hol meg elfehérül.

Rétünknek színeit a múlandó elorozná.
Jut-é eszedbe, hogy tarkaságunk
egyre haloványabb?
Hogy a gyermekkor vizein
konokul kínok kalózkodnak?
Tajtékos gesztenyék strázsálják emlékeimet,
őrizve vadóc-világom réjtjét, a virágosat.
A szellőrózsát, a kankalint, a pajkos pipitért.
Lásd egyre kevesebb jut már a bibék szeretetéből.
Sássá lesz a nádas, porággá a patakmeder.
Gyermek-rét, kontrafény,
mécsvirág lelemény.
Lelkünk virágosat
már korall-kés becézi.

* * *

Baráti Molnár Lóránt

Továbbvivő

újra egy újabb évad újra egy újabb bánat
botra-támasztott léptek visznek a fény-világnak
nyílnak jázminvirágok jázminvirágok égneek
csendet megidézve kiált kiált most a lélek

nyílnak még új virágok meztelen női testek
hársfák új évadában gyönyörű nők még szebbek
talán jön még új évad jön majd egy újabb bánat
(kítakart magányunk már tárul az éjszakának)

valaki valami

bársony-éj éjszaka-bársony kutyák kergetőznek udvaron híg szél
csend-játék madársuhogás őszi iramlások (asszonyok meztelen árnya)
ősz-idő örökös bíborszín kiáltása sötétkék árnya
kítakart széttárt illat illatok vágya kiáltó idő valaki valami

T.Ágoston László

Szőlőhegyi séta

Lassan, a múltheti kiadós záporokból maradt tócsákat kerülgetve ballagtak fölfelé a domboldalon. A két nyugdíjas. Lajos, a kerek fejű, ősz hajú, mokány kis zalai parasztember, aki az utcai szoba kiadásával próbált szert tenni némi kis idegenforgalmi bevételre, meg János, az egykori pesti kishivatalnok, aki a sok üléstől elgyötört derekát áztatta a szomszéd város gyógyvizében. Ő több, mint egy fejjel volt magasabb a házigazdánál. Vékony, kopasz ember. Kissé bizonytalanul mozgott az ismeretlen, csúszós terepen, de hát végtére is ő akarta megnézni a szőlőhegyet, tartania kellett a lépést a másikkal. A háziorvosa mondta, hogy jót tenne a derekának egy kis fürdőkúra. A felesége izületei is recsegnek - ropognak, neki is hasznára válna a gyógymasszázs. Újsághirdetésben akadtak rá Lajosék kiadó szobájára, mert arra gondolni se mertek, hogy netán a gyógyszállóban foglaljanak helyet. Felhívták őket telefonon, megegyeztek az árban, meg az időpontban, aztán kiírták az orvossal a beutalót. Így a felébe se kerül a gyógyüdülés, mintha a szállóba mentek volna. Meg hát egészen más így, közlőről látni az embereket, mint a szállodából.

Az asszonyok azonnal megtalálták a közös hangot, amint megérkeztek. Süteménnyel kínálta őket a háziasszony, aminek rögtön le kellett írni a receptjét. Aztán jött a savanyúság, meg a pletyó, azzal el voltak napestig. Lajos meg a két süldőt mutatta meg Jánosnak, amiből a hízók lesznek télire. Aztán az okos kutyájával dicsekedett, meg a saját készítésű

fűkaszájával, amivel a nyulaknak vágja az árokpárt fűvét.

– Hja – mondta –, itt aztán duplán igaz az a szólás, hogy szegény ember vízzel főz, meg az van, amit előteremt magának, mert ezzel a faluval a kutya se törődik. Néhányan átjárnak a fürdőbe dolgozni, sokan kiadják a szebbik szobát a fürdővendégeknek, aztán a fene tudja, miből él a többi. A postást lesik, aki a segélyt hozza. Meg a nyugdíjat, mert ez a biztos jövedelem. A többi olyan, mint a kutya vacsorája. Bizonytalan. Menekülnek is a fiatalok be a városba, meg ki merre tud. Az öregek maradnak, meg akinek nincs hová mennie.

– De érdekes ez a tekergőző valami – mutatott János a fák közt vastag indáival kapaszkodó kúszó növényre. – Szeder lenne ez? De nem, ahhoz túl vastag a szára, meg túl kövér, meg...

– Meg nem is igazán hasonlított rá – bólintott Lajos a szakértő biztonságával. – Látom, soha nem jönne rá, mi ez, pedig gondolom, gyakran issza maga is a levét. Ez a komló, amiből a sört főzik. Mármint a barnát. Régebben itt is begyűjtötték az asszonyok, de manapság nem ajánlatos egyedül bóklászni az erdőben. Az asszonynépnek meg különösen nem. Így aztán ezt is itt eszi meg a fene.

– Nagy kár érte – indult tovább a városi ember –, mert mit meg nem adna érte a magamfajta aszfaltra született fickó...

– A domb másik oldala meg tele van ciklámennel. Ismeri, nem?

– Arra a ciklámen színű virágra gondol?

– Arra hát, amit cserépben árulnak maguk felé.

– Itt meg csak úgy szabadon?...
– Úgy. Jöjjenek el a tavaszon, meglát-hatják.

– No igen – komorodott el János. – Ha nem lenne olyan drága a benzin, meg minden. Egyre kevesebbre futja a nyugdíjból. Már azon gondolkoztam, hogy meg kellene válni a kocsiól, de ilyen fájós lábakkal, meg ropogó derékkal be se tudnánk vásárolni nélküle. Hat kilométerre van a legközelebbi Auchan áruház.

– Ne gondolja ám, hogy mi a nyugdíjunktól élünk! – Állt meg egy szusszanásra Lajos. – Itt ez a darab szőlő, mellette a kukoricaföld. Otthon a két disznó, meg a nyulak. Ősszel el lehet menni a tóra lehalászni. No, nem mindenkinek, de nekem igen. Etetem a német pasas lovait... Hébe-korba az asszonyoknak is jut valami munka...

– Én meg ott a nyolcadik emeleten legföljebb lyukat nézhetek a levegőbe – legyintett rá János. – Kocsmába nem járok, a tévét, rádiót unom, meg nem is igazán értem, miről gyözködnék a reklámok, meg a politikusok, más meg nincs. Üljek ki a parkba, a hajléktalanok közé?

– Na látja, olyan itt nincs. Mármint, hogy hajléktalan. Olyan ház van, amelyikből kihaltak az öregek, a fiatalok meg át se veszik az örökséget. Az önkormányzat beköltözteti a cigányokat, és kipipálják a szociálpolitikát.

Lajos hümmentett rá egyet, sejtetve, hogy erről aztán ő is mondhatna egyet – mást, de minek? Az ő dohogásaik már úgy sem változtatnak a világ folyásán. Hanem amint fölértek egy tisztásra, ahol két erdei út keresztezte egymást, szinte földbegyökerezett a lába. Szabályos sorokba ültetett fák álltak ameddig a szem ellá-

tott... Illetve a fenét álltak! Hiszen épp ez az! Olyan derékmagasságban el volt vágva mindegyik. Alulról már sarjadt az új hajtás.

– Furcsa erdészeik vannak maguknak – mutatott a derékba tört fákra. – Errefelé ezt nevezik tarvágásnak?

– A fenét – ingatta a fejét Lajos. – Ez is szociálpolitika. Itt volt a téesz gyönyörű tizenöt éves szálerdeje. A téesz megszűnt, a romák, meg a nem romák viszont fáztak télen. Munka nincs, hideg van, még egy-két fűrészes is akad... Tavaszra ez maradt belőle. Keresték, persze, hogy keresték a tetteseket, de hát senki se jelentkezett, így aztán elkövető hiányában lezárták az ügyet. Tulajdonképpen igazi gazdája se volt az erdőnek, mert az egykori tulajdonosok elhaltak, az örökösöknek meg fogalmuk sincs róla, hogy örökösök. No, meg mi a fenét is kezdene valaki két hold zalai erdővel mondjuk Pesten a nyolcadik emeleten? Majd egyszer valaki bekeríti, és azt mondja, hogy az övé. Ha még lesz mit bekeríteni. No, de lassan föl is érünk. Nézze, ott, az a piros tetős, az az én présházam. Az enyém? Az apósomé volt, így aztán az enyém lett. A miénk. Több, mint száz éves.

A domb nyugati oldalán gondosan művelt, egyenes sorokban álltak a szőlőtőkék. Némelyiken már zsendült a fűrt. Lajos minden egyes bokornak tudta a nevét, azt is, hogy mikor telepítették, honnét való a vessző, és melyik milyen betegségre hajlamos. János csak nézte a vesszőket, meg a leveleket és csodálkozott. Neki csak szőlő volt mindegyik.

Kőhajításnyira voltak a présházától, amikor három macska toppant eléjük a bokrok közül. Egy éjfékete, egy foltos,

meg egy cirmos. Nagy miákolással ugráltak körül a gazdát, majd dorombolva simultak a lábához.

– Jól van no, tudom, hogy késtem egy kicsit, de hoztam nektek töpörtyűt, meg egy kis tejcsit is – mondta, és előhúzta a nejlonszatyorból a töpörtyűs zacskót. – Aztán a Picit, meg a kis Kormit hol hagyátok? Már ti is frakcióztok? Azt hiszitek, megkaphatjátok az ő részüket is? Szó se lehet róla! Tudhatnátok, hogy nálam nincs privatizáció. Mindenki azt kapja, ami jár neki.

– A frászt hozták rám ezek a vadak, ahogy letámadták – mondta János. – Macskákat tart a szőlőben?

– Ühüm – bólintott rá a másik. – Az úgy volt, hogy megellett az otthoni macskánk, és nem volt szívem agyonütni a kicsiket. Kínálgattuk mindenkinek, de kettő csak a nyakunkon maradt. Kihoztam őket ide. Itt is van egér, meg pocok, nem árt, ha karbantartják a présház környékét. Aztán meg hozom is nekik az élelmet minden nap. Meghálálják. Kapálásnál is ott nyüzsögnek a lábam körül. Jobban telik velük az idő. Most már öten vannak.

Amint fölértek, Lajos egy hatalmas kulcsot kotort elő a szatyrából. Csikorogva mozdult a nyelv a régi zárban, s nyafogva lódult a vastag tölgysajtó.

– A környéken minden présházat, meg víkendbódét föltörtek már, egyedül ezzel nem bírtak – mondta. – A régiek egyszer építettek, de azt böcsülettel. Nézze meg! Negyven centi vastag tölgysajtókra épült az egész. A gerendák se sokkal vékonyabbak. Ezek közé rakták be a követ. Akár a várfal. Egyszer már baltával is nekiestek. Látja? Itt a nyoma, de szerencsére megzavarhatta

őket valaki, mert nem végezték be a rombolást. A múlt héten én is jövök fölfelé. Nem itt, a másik, meredek úton. Az rövidebb. Látom ám, hogy az egyik házon nagyon dolgozik valaki. Fényes nappal volt, úgy nyolc óra tájban. No, mondom, Lajos, ez nem a tulajdonos. Nem hát, mert nagyon jól ismerem a Pistát, testes, nagy darab kopasz gyerek. Ez meg egy nagyhajú langaléta volt. Hát, lesz ami lesz, csak odaszólok. Szorosabbra fogtam a botomat, oszta odakurjantottam: „Kell-e segítség, fiatalember?” Nem szólt az egy árva szót se, csak a vállára vette a baltáját és elballagott fölfelé az erdőnek. Én meg eljöttem szögért, meg kalapácsért, aztán beszögeltem az ajtót, mert a zárat már szétverte az a ganaj.

– Nem félt, hogy visszajön az illető?

– A félős embernek ilyen helyen nem sok só terem. Vagy fél, vagy teszi a dolgát. A kettő együtt nem megy. Akit az Isten arra szánt, hogy agyoncsapják, úgy is végzi. Akit meg nem, azt meg is tartja. Embernek ebbe nincs beleszólása. No, kukkantson be! Ez itten a lakószoba. Itt szoktunk főzni, aludni, ha fönt maradunk. Van itt sparhelt, ágy, meg minden, ami kell. Az meg a nejem dédapjának a faliórája. Azzal a súllyal kell fölhúzni. Még most is pontosan jár. Hetenként szoktam beállítani. Itt meg vigyázzon, három lépcsővel lehet lemenni a pincerészbe. Ezek a tölgysajtók is legalább száz évesek. Látja, ott van rajtuk az évszám.

– Hát ez valóságos múzeum – csodálkozott János. – Szerintem értékes lehet, sok pénzt adnának érte a gyűjtők.

– Tudom. Tavaly fönt volt nálam a német is, akinek a lovait etetem. Azt

mondta, két zseb eurót adna érte. Nem eladó. A dédapánk itt marad. Majd ha egyszer a lányom úgy gondolja... Az már az ő dolga lesz. Én ragaszkodom hozzá. No, de kóstoljuk már meg ezt a kis bo-rocskát, ha idáig másztunk érte! Isten éltesse!

– Egészségére! – koccintotta oda a poharát a gazdáéhoz a vendég, s belekortyolt a borba. Mi tagadás, ivott már jobbat is, de azért csak csettintett a nyelvvel és azt mondta: „finom”.

– Tavaly összeálltunk vagy négyen és csináltunk százötven hektót. Ajánlottuk fűnek-fának. Hát odáig nem tudtunk eljutni, hogy megkóstolja a borkereskedő. Végül az lett, hogy van egy haver, aki a városba hordja be a tejet. A piacon árulja, meg a gyár előtt, meg ahol lehet. Szereztünk műanyag flakonokat, abba töltöttük a bort, és ő vitte el literjét ötven forintért. Nem egy nagy durranás, ahogy a mai fiatalok mondják, de még mindig jobb, mintha kiöntöttük volna.

– Az a német, akinek a lovait eteti, az mit keres itt?

– Ja, a Gréber úr? A herr Gréber. Ő osztrák nyugdíjas. Egyszer átjöttek fürödni a gyógyfürdőbe, aztán valahogy eljöttek erre is. Látták, hogy minden második házra ki van téve a tábla, hogy eladó. A falu végén vett egy nagyobbacska házat másfél hold telekkel. Két hónap múlva itt volt az építész. Fölvett két kőművest, meg néhány cigány gyereket maltert keverni, és ősszel már hozta is Gréber úr az osztrák vendégeket lovagolni. Van három gyönyörű apartmanja, az istállóban öt lova... A vendégei délelőtt fürödnek a gyógyban, délután lovagolnak a zalai dombokon, ő meg kasszíroz. Én meg amúgy sváb gyerek vagyok, makogok valamicskét

németül, én etetem, meg vakarom a lova- it. Többet fizet, mint a nyugdíjintézet. Különben elég sok házat megvettek a környéken az osztrákok, meg a németek. Szépen kipofozták, van egy-két emberük, akik fogadják a vendégeket, ők meg onnét küldik a vendéget.

– Érdekes, hogy az efféle jól jövedelmező ötletek mindig másnak jutnak eszébe. Magyar ember nem tudna apartmant építeni, meg lovakat tartani?

– Tudni éppen tudna, mint ahogy volt is rá példa, de rögtön elirigyli tőle valaki, és följelentik adócsalásért, vagy politikát csinálnak belőle, mint ahogy manapság mindenből. Ezzel vert meg bennünket az Isten. Egyik népet szökőárral sújtja, a másikat földrengéssel, bennünket politikusokkal vert meg. A mi bűnünk lehet a legsúlyosabb.

– Úgy látom, nincs túl jó véleménye a politikusokról.

– Tényleg nincs, de én ezt nem is tagadom. Istentől elrugaszkodott népség. Nekik köszönhetjük, hogy velünk, kisemberekkel csak úgy megtörténnek a dolgok. Azt mondják, demokrácia van, s ha valami nagy ötletük balul sül el, ránk mutogatnak, mondván, hogy ti akartátok, hogy így legyen, vállaljátok az ódiúmat. Bezzeg verik a mellüket, ha a legkisebb dolog is őket igazolja.

– Én nem értek a politikához – búsult a poharába János –, de hát mégis csak mi választottuk meg őket...

– Igen, mi. Maga, meg én. Meg a hozzánk hasonló bölcsek. Az én apám parasztember volt. Nem gazdag, mindössze hat hold földje volt neki, meg bérelt még hozzá hatot. Én is nagyon szerettem a földet, meg az állatokat. Beleszülettem. Volt két gyönyörű lovunk. Mind megsirat-

tuk őket, amikor a téeszből a vágóhídra küldték. Soha nem akartam betanított esztergályos lenni, de a más cselédje se. Főleg nem egy téesz elnöké. Aztán amikor elvettem a Marit feleségül, beálltam a vasúthoz, mert ott jobban fizettek. Meg volt szabadnap is, amikor följöhettem kapálni az apósom háztáji szőlőjébe. Aztán megint fordult egyet a kerék oda-főnt, és eltanácsoltak a vasúttól. Buszkalauz lettem a Volánnál. Aztán az is megszűnt. Akkor még volt iskola a faluban. A feleségem ott volt takarítónő. Ő szerzett be oda karbantartó embernek. Kilincseket javítottam, fölraktam a lehullott vakolatot, megigazítottam a tetőn a lecsúszott cserepet, meg minden. Ja, meg még a leveleket is én hordtam a postára. Mert akkor még volt postánk is. Onnét lettünk nyugdíjasok. Tudja mi szerettem volna lenni egész életemben? Paraszt. Kaszával, kapával, meg két saját lóval, akik hallgatnak a szavamra, és hogy ne pofázzon bele az én dolgomba, ne utasítgasson senki. Se a csoportvezető, se a párttitkár, se senki.

– Hát ezt elérte, elértük – nevetett föl kesernyésen János. – Független nyugdíjas lett. Most már földje is van, és öt lovat etethet naponta.

– Azt etethetem – töltött újra a poharakba a gazda. – Amikor én idekerültem, ebbe a faluba, mert apósoméknál laktunk, itt volt orvos, mozi, óvoda, iskola, posta, kultúrház könyvtárral, népdalkörrel. Szóval élt a falu. Tudja mi van most? A templomunkba a városból jön ki a pap prédikálni. Volt már rá példa, hogy ketten voltunk: ő, meg én. És megmaradt a kocsmá, benne a félkarú rablóval, amelyiken a suttyó gyerekek eljátszhatják a munkanélküli segélyüket. Záróra után

meg tajt részegen megbicskássák egymást. Nyugodtan tehetik, mert rendőr is csak a harmadik községben van. Ha azt mondja, hogy erre is én szavaztam, meg se töltöm a poharát.

– Hát akkor csak töltse nyugodtan, mert ilyen aljasságra nem vetemedem.

– Tudja, én itt szeretek leginkább lenni a szőlőhegyen. Itt nincs rádió, tévé, süket duma, ember is csak elvéve. Csak a macskáim, meg a tőkék. Ezek mindig megtartják amit ígérnek. No meg fölöttem az ég. És minél távolabb van a politika, annál közelebb az Isten. Itt már csak Ő uralkodik.

Lebukóban volt már a Nap mire hazazérték. A két asszony éppen a csirkéket etette a hátsó udvaron. Lajos felesége éppen azt bizonygatta, hogy az ő tyúkjai tojásainak sokkal szebb a sárgája, mint a boltié.

– No, mit láttatok a hegyen? – kérdezte János felesége. – Ugye csodálatos ez a vidék?

– Az – felelte a férje. – Gyönyörű. Azt hiszem, nekünk is kellene egy macska. Lajos biztosan tudna szerezni egy okos kiscicát.

***

Budai István

Az utolsó vonat

Utolsó útjára indul a vonat
Könnyekkel küszködve, fájva,
Fütyte széttépi az álmokat,
és belehal a néma tájba.

HANS-GUIDO KLINKNER

A TALÁLKOZÁS

Udvarán
a pécsi Lenau-háznak
volt érkezése a két levél-barátnak
találkozniok.
Az éltés sváb-sarj magyar zeneszerző
s az ifjabb sárföldi tollforgató.

Szívélyes volt
a találkozásuk,
akár a TE és kézfogásuk.

Mesterkéz műve volt
a rendezvény programja is:

Egy gyermekkórus
német dalokkal köszöntötte a sárföldi
vendéget.

Telt ház előtt
magyar és német nyelven szólaltatták
meg munkáit.

Köteteiből válogatott
megzenésített versekkel lepte meg a ze-
neszerző a költő barátot, a helyi opera
tagjainak előadásában.

Az eseményről
TV és rádió tudósított.

A hangulatos találkozót
egy tisztelgő tüzes bor koronázta meg,
megnyitva fület ajkat és szíveket,
a távoli repülőút gondolatát.

Csak szűk néhány esztendő adatott meg
a zeneszerzőnek,
csak szűk néhány éve az elismerésnek
agyagok kedvteléseinek.

„Ha rám gondoltok
tekintsetek az égre!”
vetette papírra végül.

A dómtemplom kriptájában lelt végső
nyugalomra
a terhektől nyomasztott de soha meg
nem tört,
aki életén által istenfélelméből és a
zenéből merítette erejét és bátorságát.

*Nagyrabecsült barátom Balatoni-Wi-
singer Mátyás és a 2001. június 6-án a
pécsi Lenau-Házban megtartott író-
olvasó találkozásom emlékére.*

STURM (Vihar)

Veri a vihar
az esődobot,
a tetőket és az ablakot,
borzalmas éneket fú több sípon,
szakít gyenge ágat és az öreg fák
friss lombját,
míg csak erővel és szusszal bírja.

Majd, mint egy kő
csend hull a tájra,
a felhőket a nap szétosztatja
és az ég makulátlan kéket
sugárzik.

Németből fordította: Bayer Béla

Káposzta Adrienn

Tapogatózás

Kulcs a zárban, elfordít, menedékbe bejut, külvilág kint marad. Vagyis maradna, ha nem éppen a külvilág ellenpólusát jelentené, és mint ilyen, mindenhol létezne, tapintana, szimatolna.

Kabát ledob, cipőkből kibúj, ágyra, székre, kádba, mindegy is hová, gyors zuhanás.

Ma is csak tapogatóztam – gondolja – de ez sem volt Az. Hetek óta próbálta megtalálni a keresnivalóját az életben, de csak matatás a nyálkás, ködcsitálós, esős sötétben minden nap. Minden nap csak valami fullasztó illúzió-mocsár. Boldog volt ő, és még álmosan is lelkesedni tudott minden új napért. Akkor is, ha túl forró lett a kávé, a postás máshova dobta a levelét, és csak a villamosnál vette észre, hogy Ami Kell, az otthon maradt. Már nem zaklatták fel ilyenek, minden csak játszi-könnyed már, és érti ő az ideálokat, bizony, megfelelése is maradéktalan.

Tapogatózás mégis. Szerelme testén, lelkébe dugja ujjait, és megnyalja utána mind, érezni akarja a lélek mindent-adó ízét. Ha ruhát vesz, anyagot tapint, kuszán szaladnak ujjai szövetek vonulatain – bárha hegyek csúcsain futnának, siklanának át. Látása fájdalmas, élettelenül tompa, muszáj beleképzelni a világba ezt-azt, szürke reggelekbe mélyzöldet és ciklámént.

Miért, hogy saját lelkének más az íze? Miért tapogatózás csak a szerelem?

Valaki aztán tálcán hozza a választ. Van ott minden, nézik csak egymást. Pohár, étel, virág, kakaó, szeretet,

szerelem.

Szeretet, szerelem.

Egyszer mindenki tapogatózása végetér. – gondolja akkor és nagyon bátor lesz attól a naptól fogva. Elkezd szeretni.

***

Lévai Wimmer Mária

Képzlet

Férjemnek, Baráti M. Lórántnak

A képzlet, akár a ragyogás,
Színes játékot játszik velünk,
Soha nem fordulhat ellenünk;
Dalolj bennünk, mint a csalogány,

És a többi énekesmadár,
Mert szép nyár jön már, majd az ősz,
Hatalmas kékség ragyog: az ég,
Szívünkben dobban minden, mi szép;

A világ, miként egy szép virág...
(Milyen gyönyörű ez az egész...)
Képzlet; ez nem csalfa játék. –

– Kék égen nincs már felhő-árnyék...
Képzlet; ez már a virágos nyár:
E petrarcai szonett te vagy!

Győr, 2009. június 16.

Németh Erzsébet

Múzsák válasza

I.

Svetkovics Katalin képzeletbeli válasza férjének, Batthyány Ferencnek 1526 augusztus 1-jén kelt levelére.

Jó Ferencem, Szerelmes Uram!

Hiába kéri kegyelmed,
hogy ne bánkódjak
a helyzeten,
„mert Isten mind jól adja
ha imádkozunk az sok jámborért.”
Nem tudok most gondolni másra,
csak a gyülekező magyar seregre
és a leendő nagy csatára.
Mert az léssen bizonyára!
Ha behunyom szememet:
kegyelmed bölcs arcát
magam előtt felragyogni látom,
s hiszem, hogy megtartja Isten,
bár minden úgy léssen,
ahogy ő akarja
széles ez világon.
Próbálok erőmet
az dolgos napokban,
és megpróbálnak engem
– magamra maradva –
az dolgos napok.
De tisztességben cselekszem mindig,
hevítő csókjai orcámon,
szavai szívemben valának
midőn imádkozom:
Térjen meg mielőbb,
hogy mostani bánatunk
mind vígságra váljon,
és legyen gyermekünk
– mint kegyelmed is írja –,

mert ez legszentebb álmom!

Hű társa és szerető lánya örökre:

Katus

Batthyány Ferenc (1497-1566) horvát bán, a későbbi grófi család vagyonának megalapozója. 1514-ben részt vett a Dózsa György vezette parasztháború leverésében. Előbb Szapolyai János híve volt, de hamarosan I. Ferdinánd pártjára állt, akitől újabb birtokadományokat kapott. A mohácsi csatában az első vonal jobbszárnyát vezette. Az említett levelet Rácsáról, a magyar sereg táborából küldte asszonyának.

Katicabogár

A mosogatóban láttam meg,
a piacon vásárolt szőlő mosása után.
Valószínű a fűrtben lakozott.
Először nem is tudtam
mit kezdjek vele.
Szalvétadarabkát tettem eléje,
amire rámászott,
aztán a folyosóra vittem,
melynek legszélső kövét
ajánlottam neki, a negyediken.
A nyitott ajtóhoz állva
figyeltem mi lesz.
Araszolni próbált a rácson,
de alig-alig haladt,
rémült volt,
fáradt, bizonytalan...
Mit érezhetett még
a kis otthontalan? –
Percekig néztem
kétségbeesett küzdelmét.
S hirtelen
egy idegen bolygó csapdjában
éreztem elveszni magam!

Németh Dezső

Madáristen viláfgán énekel

I. Alkotó elme gondolat-koronája

Megindultak a féktelen álmok,
kihámozták a múlt meredélyét.
Ó felejtés-idők végtelensége;
alkotó elme gondolat-koronája!

Itt fakadt ki a világ messzeségága.
A nagy-madártojás szelleme ébredt.
Fekete Lidérc tört teremtőjére:
a végtelenszárnýú istenmadárra,
de istenes varázslat küldte a mélybe,
hol alvilág tárult a lenti világban,
és elnyelte szellemét éjarcú árnyékok öble.

Aztán kifakadt a varázslat aranytojása,
a melegre nyíló élet ötszögű palozsna tokja.
Madárcsőr vágott a burokérc színaranyába,
és szétriant tört meszes árka széjjelrepedve.
Kiugrott Ugor, háromfejű ló-ember táltos,
öt lábával dobolt, hangosan jelezve jöttét,
majd fehér bikává változva nyargalt egekbe,
szikrákat ontott hold fényétől gyémántos szarva.
Látja a Lidérc, s kívág a mélyből szénbika réme,
s felszúrja szarvát egy üstökös csillagövére,
és egymásra hágnak öklelő bős akarattal.

Sötét messzeségek végtelene.
Felfakadó akaratmadara, ragyogva maga aranyában
kikel világnagy szenes magasság gyémánt öléből,
megindulnak álmokkerekek pörögve átívelt völgyben,
jönnek gyöngyszemű óriások sziklás karokkal:
négy színes szellemoszlop tartja az ég koronáját.
Keletembere: vörös-óriás, a Nap apjának éled.
Délembere: sárga-óriás, a teremtő melegség királya.
Nyugatembere: fekete-óriás, a szépséges Holdlány apja.
Északembere: fehér-óriás, a hatalmas jégvilág teremtő ura.

Kelet virága felfakad, mint új vágta seb vértelvénye,
így jön világnagy lábakon tartani az ég horizontját,
aztán a Dél melegselyme karolja át a kertet.
Megakad Nyugaton nagykerékű kocsija az égnek,
de Észak zuzmós könnyei üveg ékszerként ragyognak.

Szellem égtájak élednek bennünk;
egyet-tartó testtelen ősríások.
Ó szemfakasztó ábrándok képei;
színes elménk vetített tükörvilága!

Öleli Keletóriás kékgyöngy kedvesét, a Nappalt.
Kibomlik a völgyek ködfüstös hajlatán a távol.
Lánglovas kocsiját futtatja Nappalasszony az égen,
viszi fiúkat Nyugat felé a Napot, s óceánkádban fürdetsi meg.
Aztán jön Nyugat asszonya, a szépséges Alkony,
csillag-csikói futnak a Holdlány aranyával.
Felhők sírnak néha igazgyöngy-álmot
magya istenek faragott arcaira. –

Több bölcselet titka fejt ki több igazát itt,
hol árnyék fény nélkül nem leli sötétség testét.
Nincs igazság hazugság nélkül. Tudósok mondják:
ellentét tartja a világok boltozatát.

II. Muanya földje Lemúriában

Hová lett Lemúria földje a régi, a Gara zúgó és Hamgun víz teli öble,
oda öntötte keblét a Tigris is, hol Kosztroma városa állott.
Dorozsma narancsligetes kertjeiben gyermekhad játszott.
Magóg király uralta ezt a várost fekete hunjaival,
de északabbra a Kékleny hegység oldalain vágtaztak
Góg leventéi gyors paripákon, ahol nagy madár seregek
tanyáztak égi szellemek lelkeivel s ugráltak makimajmok
óriás kenyérfákon, melyekről szoknyányi levelek lógtak a földre.
Már rejti az óceán mélye, akár Mu földjét Lemúriában,
meg Ataisz nagy szigetét is, mit elnyelt a vulkán kénköves árja.
Egy föld volt ez, csak három időben buktak a mocsaras mélybe.
Ataisz nevét Ata-Isistől kapta, az egek urától,
a soktollú embermadárról, akit Atya-Istennek mondott a nép.
Itt született meg az első ember, Ádám is, mondják,

kit embermadár Isten teremtett gyönyörűségére.
 Telerakta a fákat aranyló gyümölcsökkel, meg a kerteket paradicsommal. Ez volt az Éden dúskeblű földje:
 az állatok szelídek voltak, szabad madarak szálltak az égen,
 és gyönyörű fehér lótusz fogant a Hun-tó csillogó tükrén,
 a föld első virága, s kelyhébe Isten szállt madárként
 hirdetni az élet örök szépségét, örök megújulását.
 Itt történt meg a bűnbeesés is, a lélek elkárhozása:
 almaevés, meg a sólyom lelövése az ördögi nyállal.
 Tudásfáért hullt el az örök élet. Elszállt a kis aranysólyom
 és károg most kormos fekete varjú a lélekmezőkön.
 Aztán már jött a kénköves láva, a Tudásfát bárkára rakták,
 Izrael földjére vitték, ahol Jézus keresztje készült belőle.

Ataisz északi csücskén vannak a Hawaii-szigetek ma.
 A Déltengeri Szigetvilág még őrzi a múlt darabkáit.

Az óriás alföldön dúsán termettek a trópusi nagy lombú fák is,
 mert a Hun síkság szép kertjeit gyümölcsligetek koszorúzták.
 Szedtek bő termést rambután, pomelő, pilidió fákról
 hánccs kosarakba, a hegyekből meg kenyérgyümölcsöket
 hoztak a mayák öblös hajókkal Dorozsma malmaiba.
 A Nagyvíz* mentén akazsu diófák sorai álltak,
 de a Kékleny hegység lejtőin tíkfa erdők nőttek,
 és durián örökzöldek, melyen virág csak éjszaka nyílt,
 mikor röppent sok denevér porozni rózsaszín kelyheiket.
 A hegységben ernyős cédrusok levélmannája csorgott
 agyagkorsókba s ágakat gyűjtöttek illatos füstölésre.
 Cédrusfa röntkutajokkal úsztak a sakák lefelé a Hun-tóhoz,
 hol magya mesterek faragásai szép palotákat
 díszítettek ébenfa berakással; cirádás szövevényyel.

Széles faragott-köves útjaikon társzekerek futottak,
 nem nőttek itt füvek az illesztett kövek közül ki.
 Ha királyt választottak hatszor tíz millióan, tíz törzs
 Indult Il-Du városba tömegével. A palócok, a pal-úzóok
 és a tar fejű fekete hunok, Magóg harcias népe pejparipákon,
 meg a fehér hunok gyors bárkáikban a szép Gara zúgón.
 Góg vezette őket aranyveretes huszonnégy evezőssel,
 de nem maradtak el az agabák sem, kik eladásra hoztak
 selymeket, vásznakat, bőröket Kosztroma nagy városából.

*Csendes-Óceán

Gara-úzok meg vittek szép fehér sólymot a kara-magványknak és eladták őket több tucat tanított paripáért. A gara-úz-vezér a vállán sas madár jelével született meg, jelezve égi és táltosi voltát az egyszerű népek. Síkságok fölött és a hegyekben szent madarak repültek, szabadon szárnyaltak a Nap felé az emberek örömére. A nagy égi fáról erényes asszonyok ölébe szálltak, és fogantak dicső királyok. A fő-táltos papok meg messze tekintve jósoltak nékik csillogó dicsőséget. Így a várakon, kegyhelyek ormán madaras tamgák: keselyűk, sólymok, sasok réz vagy arany szobrai álltak, de zászlaikon is legfőképp madarak voltak a képek.

Bálvány-hegyen éltek a szellemek és az isteni lények. Éjszaka csillagok hulltak a hegyre és nagy zajjal repültek a lelkek a fellegek szárnyain messze egekből, és jöttek torz állatok rettentő viadalra az istenek ellen. Kimászott az óceán sokfogú Ludvérce, a gnómfejű állat, alvilág küldte, három torokkal üvöltött harsona hangon, követték fiai, hat lábbal, pikkelykőrmökkel tépték a földet, öles köveket szórtak a templomra meg a hegy meredélyre. Hatalmas fejük nőtt sárkánygyíkforma, de páncélos krokodil törzsük volt és húsz arasz hosszú a lábuk, szemükben tűzgolyó égett, szikrázott ördögi lángjuk, égettek földet és oroszlán farokkal téptek ki száz öles fákat. „Magya-madarak”: vasszárnyú tűz-kocsik szálltak az égre, lángot húztak a torkok és forogtak gömbkarikákon. A három ludvérce megtorpant, de a szobrot dönteni kezdték: A földisten karjait tépték, letörték ujjait és legyezőit. Aranyozott emlőit marták, éles körmökkel belevágtak, leomlott Muanya teste, és letörve gurultak le a sziklák, lépcsőkön dübörögtek tagjai, a gránitból faragott tömbök. Aztán a hegycúcsra törtek előre a rémek, hol Boldog Asszony gyönyörű aranykő szentélye állott, de útjukba álltak magya leventék nagylábú paripákon, meg óriáskerekű szekerekkel jöttek a hun katonák is, de mind összeroppantak sorba, és szertehevertek a réten szekerek roncsain lovakkal együtt szétmarcangolva.

Ekkor az Égatyá haragra gerjedt és megjelent Gógnak, fényszárnyon röppent le ég-magasfáról a messzi egekből kezében gyönyörű veretes karddal, ezt adta át Gógnak,

meg a vele jött háromfejű ötlábú lovát, a táltos Ugort is gondjára bízta, hogy a hátán törjön a pusztító rémre. Forgatta Góg a lánghegyű szikrázó kardot. Fenekedve vágott az isteni penge, kettészelt kemény hegyi bazaltot, meg egy vájatot vágott a Kékleny hegy derekába. Ugor a hátára bőrs pánccelt terített, fanyerget rakott rá arannyal kivert brill berakással, meg acél pajzsot szügyére, hogy védje meg sárkányfog ellen a rettentő harcban. A kőszentélyt kezdték már bontani a krokodilsárkányos rémek, mikor Góg rájuk tört isteni csődörén, a hegy koronáján. Előre tartva villámkardját kiperzselte szemét a gonosznak, az ordított félelmes hangon, aztán rohantak le a hegyről a síkra, fiait húzták a megvakult rémet, az óceán mélyére menekültek.

III. Guta, a rettentő erejű törpe

Délibábasszony szülte Gutát - Délóriás felesége - a púpos mesterkovácsot, aki törpe, de esze éles, Turulistentől kapta varázsos tömör fém kalapácsát, rettentő erővel ruházta föl az ég szellemvilága. Három évesen letepert egy hatalmas erdei medvét, s leütötte kalapácsával csak úgy szórakozásból. Nézése szédítő mákonyként bűvöl az akarat ellen embereknek sokaságán meg az állatok seregén is. Csicsereg madarak nyelvén, vaddisznóval, őzzel beszélget, oroszlánokkal, mint macskákkal játszik az erdei réten.

Mégis legszebb mit kalapácsával művelt szívöröme. Kalapált aranyzalagot sűrű palmetta levelekkel. Kiponcolt széles pánccal övezte a nagy hegyikristályt, aztán mitikus madarat rajzolt ezüsttel töltve a karcot. Madárísten rendelte nála törvényes országalmának Mu-földrész parlamentjébe az összetartozás jeleként.

Kész almát isteni szájához vette s tűzzel fújta be öblét, a széthúzóknak tenyerébe így fájdalmas billogot éget, kitarva nyíltan az ország-rontóknak rejtett gyűlöletét. Azután jogart csiszolt ki, az igazmondás kristályékét: akvamarin égszíne ragyogott az aranyos páncon, hol nemes csontokba faragott istenmadarak tollai szikráztak a napra berillberakásoktól sárga fénnel. Aki kezében tartja és hazudik, megnémul nyomban.

Égi isteni törvénye van a magya országásrendnek,
ezért készített Guta varázsos ékes súlykoronát is:
három ember emeli a fejére a király jelöltnek,
ha összerogy alatta, nem lehet király e földön.

Végre önmagára gondolva veretes dísz-kocsit készít:
ékíti arannyal, ezüsttel, gyémántos szögveretekkel.
Két kerekét vasból kalapált pántokkal keretezte.
Ülőkéit bíbor színű kárpit bársonnyal borította,
aztán cédrusból díszes karfákat szegelt a tokra,
hová a felhágók pántjait verte fel talpkoptatóknak.
Hegykristályok égtek a kovácsoltvas feketéjén,
s a hámfákon szíjak sárgálltak veretes paripa bőrből.
Mikor kész volt a kocsija, lassóját vállára vette,
és nagyöblű hegyekbe ment fogni soklábú paripákat.
Vad táltos lovak legeltek a smaragdzöld legelőkön.
Az egyik tűzszínből lángolt, és hosszú körmei voltak,
a másik fehéren ragyogott s szárnyasan táncolt a réten,
a harmadik paripa zöld szőrű, mint a jegenye lombja.
Háromhurkos pályáját bőszen nagy ívben elhajtotta,
táltos lovak nyakába perdülő szíjpányva feszült erősen,
azok rohantak volna rettentően neki a magas hegynek,
Guta erősen tartotta őket s a lovakat kocsiba fogta.

Távol-ágról lehullt a hajnal;
nagyvállú égfán világok terültek.
Ó madaras messzeségek kék virágai;
olvadó fények szíromköténye!

Északóriás felesége Éjszakaasszony még alszik,
bár lánya a Hajnal már orcáját pirosítja az égen,
kecses természetét mutatja meg a völgyek ölének,
és hófehér kebleit tárja ki nagy hegyek ormán.
Guta látja a gyönyörű lányt s gyümölcsös testére vágzik.
Fényes kocsival vágta el eléje három vad paripával.
Káprázatba vonja szemét az ábrándos kékhajú nőnek.
Felülteti a bársonyülésre s repesnek horizonton
nagyterű ég alatt, és arany madarak útjain szállnak.
Aztán egy nagy rét szép virágos ölébe pihenni térnek,
Gutában izzik a vágy és érzékin fogja a lány derekát,
ki eltolja magától durván a gnómarcú púpos kovácsot,
az gerjedten bűvét ontja és szemével babonázza a lányt.

ő ernyedten dől le, s mély álom lepi be gyönyörű arcát.
 Dús öle tárul, Guta leplét levonja testéről durván,
 és kéjben fürösztli meg nagy dorongját az édeni völgyben,
 s ordítva markolja keblét és élvezve ernyed a lányra.
 Az állati hangra felsejken Hajnal és felugrik, gyorsan
 leplet von magára, s rémülten fut egy hegyi barlangba.

Majd Hajnal öléből egy rettentőn ronda griff Bese éled,
 szárnyait bontva kikel a mélyből vörös oroszlán testtel,
 sas fejű, lófülű rémként szárnyal Mu földön fenekedve.
 Bánatos Hajnal meg sír csak a füvekre csillogó ékszert.
 Szégyenét hordja öléből kikelt rémes torztestű állat.
 Guta meg bujdos rengetegben, de rejtekét látja az Isten,
 és röppen magasról dorgálni szép madárember alakban.
 Gyönyörű fény bomlik szárnyai által az erdei réten.
 Guta leborulva bánja meg tettét, de kegyelem nincsen:
 dörgő hangon mondja az Isten: „Fiaddal távozz a Földről,
 ülj hátára a griffmadárnak s szálljatok alvilág mélybe!”
 Fel is ül Guta a madár hátára, s pergeti nagy kalapácsát,
 mérgében szétüt még egy hegyet, utána megy el a Földről.
 Alvilág mélyén Lidérc parancsára ördögöket patkol
 naponta százat, meg vellákat kalapál nagy unalommal.
 Izzik a láva, mit fekete lábával a Bese fújtat.
 Így éled vulkán, ami ördögi lánggal repdes a mélyben.

(Részlet a készülő magyar mitológiai elbeszélő költeményből.)

*

Sárközi Árpád

Azon az úton indultam...

Azon az úton indultam:
 Amely fölfelé vezet!
 Amelynek sarában csizmanyomot lelsz

Az a nyom ott az én lábnyomom
 Nem akarok én a hegycsúcsra
 Zászlót kitűzni
 De üzeni vágyom az utánam jövőknek
 S egy képet a kőszikla falába bevésni:
 Egy őrködő férfi vajúdó nő fölé hajol!

Sz. Szécsényi Barbara
versei

Az elmúlásnak

Nem ezt a tavaszt vártam:
itt tört sugarú a Nap.
A tél még belekormol
harap a szél
cibálja hajló derekuk a fáknak.
Suhogó villámnak feszülnek az ágak.

Zárt kapuk mögött
rozsdás remények hintája nyög.
S az elmúlásnak hegedül
szakadásig a csönd.

És egy távoli kertben, messze
napraforgók állnak ölelő-keresztbe.

Arcod melegében

arcomra kívül az arcod
törhetetlen nyomokat vések
irdatlan-életnyi karcon
melegét fázom az ölelésnek

bennünk már szorító Idő
mégis rügyeket hozunk a nyárnak
sötétlő partnak feszülően
szívet adunk egy dobbanásnak

Anyák napi gondolat

Ne kenyeret adj: azzal nem lakok jól.
Meleg szavakból teríts mára.
A szívem korog, ha hazagondol
hogy így fogyunk el...mindhiába...

Vérre, várra

utolsó után vagyunk – ne félj
(magamnak mondom) se kint se bent
már idegent kéne játszunk
a játék vérre, várra ment

sekély a víz – így nem lep el a tó
bűnünk parthoz ütközik – különben
senkinek se jó, ha ennyire haragszunk
csontunk egymásba-töröten

küszöbökön álmok alkonyodnak
körbe-körbe imbolyog a félsz
ha van mi szent még áttemel a holnap
erre-arra árok: ha lépsz

Tisztuló szavakkal

ajkamra kékülő reményt
szorítok nehéz homlokodra
lélegzettedben elcsitul a tél
– milyen szép a szíved –
ahogy körbefonsz magaddal
s ma benned olvadó enyém

pedig zord hideg kopogtat
ablakunkat ostoros fagyok verik
félelmek kútján felbuzognak
virrasztó-jajukkal árva éveink
de nézz szabad kezemre
újraírlak adlak:
tisztuló betűkből sarjadó szavaknak

Hódmezővásárhely

Gáti Vilmos

Megúsza

Mr Engelman azon a napon az Újpesti rakparttól a Margit hídig úszott a jeges Dunában. Kész csoda, de megúsza. Az apja holttestébe kapaszkodott, a hullát a vastag télikabát alá szorult levegő tartotta a felszínen, amíg bugyborékolva ki nem szökött a kabát alól. A sortűznél nem kapott találatot, de apja, aki görcsösen átkarolta a vállát a rakpart szélén, magával rántotta őt a vízbe, ahogy a golyók a testébe csapódtak. Amikor kihajtották őket az úgynevezett nemzetközi gettóban lévő, a svéd követtség által védett házból, rögtön megismerte a fiút a hajnali szürkületben, ahogy ott állt a járdánál, kezében géppisztollyal. Apjának két alkalmazottja volt, a segéd úr és a kifutó. Rögtön látta az arcán, hogy az is felismerte őket és ettől kicsit feloldódott a görcs a gyomrában. Azután ahogy bekanyarodott a menet a Duna felé vezető keresztutcába, a fiú, aki eddig mögöttük jött a járdán, most előrébb lépett és odaszólt apának, csöppet sem barátságosan hangon.

– Igyekezzenek már egy kicsit Engelman úr, látja milyen sokan vannak még hátra, – szólt szinte jóindulatúnak szánt bennfentességgel – és már itt is vannak az oroszok a sarkunkban. Újpesten, azt mondják.

A Margit híd előtti lépcsőn annak idején Mr Engelman kikapaszkodott a partra. Dideregve nézte apja lassan süllyedő testét, amint a hulla végül is elakadt a vízbe omlott hídroncok között. Elindult borzalmasan fogvacogva, vaktában a néptelen utcákon. Nem tudta hová

mehetne, amíg talán a kifutóról észébe nem jutott a segéd úr. A felesége nyitott ajtót, beeresztette és halkán felsikoltott. A házaspár hosszasan tanakodott, míg végül abban maradtak, hogy elbújtatják a szobában, miközben ők visszamennek az óvóhelyre, ahonnan egyébként is csak néhány holmiért jöttek fel a lakásba. A segéd úr minden nap feljött hozzá, amikor csitult az ágytűz. Hozott valami ennivalót és kivitte az éjjeli edényt. A szoba nagyon hideg volt, az ablaküvegek már régen kitörtek. Így telt el a december hátra lévő része és a január eleje, míg megjöttek az oroszok. Mindenki előjött a pincéből, a segéd úr bedeszkázta az ablakokat, a felesége tüzet rakott és főzött egy hatalmas fazék sárgaborsót, csak úgy üresen, rántás és minden egyéb nélkül. Az evéstől elálmosodott, de azt még halotta elalvás előtt, hogy a segéd úr a kazettát emlegeti. Meg akarta mondani, hogy az már nincs meg, mert az ékszerek már akkor oda lettek, amikor anyát elcipeltek a téglagyárba. Majd holnap, gondolta és elnyomta az álom. Mire felébredt, a segéd úr már elment otthonról, hogy a régi lakásukban megkeresse a kazettát. Két év után tért haza, a hadifogságból.

Az ifjú Engelmant ezek után felnevelte a maradék rokonság, a hitközség és a nagyváros. Nem lehet azt mondani, hogy az utcán nőtt fel, de nem is családban. Meglehetősen változatos, mondhatni kalandos életet élt, amíg azután 1956 decemberében Ausztria irányában elhagyta az országot. Rövidesen az Egyesült Államokban kötött ki, ahol mit ad isten, sikeres üzletember lett belőle. Nem sokkal a rendszerváltás után, egyszer csak úgy tűnt, hogy üzleti lehe-

tőségek reményében érdemes hazalátogatnia Magyarországra. Egy ideig habozott, de egy napon megérkezett Budapestre. Szobát vett ki a Hiltonban, majd felkereste azt a két-három távoli rokont és a néhány régi barátot, akikhez fiatalságának emlékei kötődtek, és persze intenzív üzleti tárgyalásokba kezdett. Minden rendben is volt, egészen addig, amíg egy este a Híradóban meglátta Szabó Albertet és csapatát, amint az utcán tüntettek. Lobogtak az árpádsávos zászlók, felemelt kezű, karszalagos figurák köszöntötték a szónokot, s hideg tekintettel bámultak a kamerába.

Mr Engelman végignézte a Híradót, azután telefonon lemondta további tárgyalásait és másnap az első géppel elrepült Budapestről. Nem jött többé Magyarországra.

***

Németh Erzsébet

Csaholó mozdulattal

Ahogy átcsorogsz két verssor között,
szívdobbanásnyi szünetben
rám pillant szemed.

Fuldokol belé az est. –

Ahogy pattog a mézs a csotról,
és a vág villanni készül,
csaholó mozdulattal
rád veti magát a múlt.

Ha elment...

Ha elment is, vár valahol...
mint ébredők reggel a Napot,
mert ölelő karjai nélkül
tudja, hogy senki sem vagyok.

Boér Tamás

Igazgyöngy

Szemed fekete tengerében
süllyedt el szemem hajója.

Szívem rozsdafoltjai lassan leperegnek
s igazgyöngy szemekben szóródnak szét
lábaid előtt.

Nyirkos ősz

Nyiroktól roskad a víz-szagú rét,
posványló ezüst köd-szekerét
portól dagadt szél cibálja,

s vörösre tépi az esti eget.
A látkörön szenny füstje heged,
levedlett bőrét marja a pára.

Ősz-oszlopok súlyától gyötörve
szórványosan prüszköl a náthás földre
a csend keserűn szuszogó sípja.

Könnyes az ég, mintha sírna
sótalan pattog a fájdalom leve,
s csikorog a táj csont-kereke.

***

Ötvös László

A Biblia rendje

Tőkés Lászlónak

Aki a virágot szereti,
az az embertelent elveti...
Ki rálő a terhes anyára,
önszívét bizton eltalálja...

1989. őszén

Ötvös László

Halálon túli reménység

...a remény sohasem meghaló,
ha minden utolsó szalmaszál
ABBÓL A JÁSZOLBÓL VALÓ! *

***

Attila, nagyon sietek,
várj meg! (Nagy Gáspár)

***

Uraim,
volt életünknek sok alkalma,
mikor felemeltük
a fejünket, pedig szégyenkeznünk
kellett volna!

Barátaim,
gyertyát és koszorút
most már vihetünk
az új sírhantra,
hiszen elment közülünk
kit eléggé nem szerettünk,
könnyezünk, lecsuklik szomorú fejünk...
Mestere titkát elsenvedte,
ami hátra volt – az Ő szenvedése része –
az újszövetségi népért betöltötte...
Aki szépen énekelt
a nem hamvadó tűz sugárzását,
őt is EZ éltette...
Lett a mennyei természet részese,
áldozata a szeretete...

Gáspár,
ugye jó volt itt a baráti kézszorítás?!
Jézus hívott, várt Attila költőtárs!
Műveid népünknek éltető áldás!

*Kolossé 1:24

Debrecen, 2007. január 3.

NAGY GÁSPÁR /1949-2007/ költő, író,
szerkesztő a magyar keresztyénörök-

séget őrizte, a nemzeti felelősséget élte,
az ötvenhatos forradalom helyes érté-
kelését – élete kockáztatásával – munkál-
ta, amivel a rendszerváltozást készítette
elő. Halála után – Görömbei András
tanulmányával – jelent meg összegyűjtött
verseskötete. Méltán emlékezhetünk a
20. század – fiatalon meghalt – kiváló
alakjára, aki hatvan éve született, és két
éve hunyt el. Ezt tesszük most mi is ezzel
a verssel.

Dr. Ötvös László

Jeszenyin

Szergej Alekszandrovics: 1895-1925

Kékség

A lankák már hidegtől kéklenek,
A fagy cseng a földön, mint tört üveg.
Rozsdásul a fű és a tág rétek
Didergő fákról avart gyűjtenek...

Kopár lapály fölött köd száll, mélyen,
Barna mohát dajkál, majd kékre fest.
Odébb a folyó* hideg kék vizében
Halkan locsolja kék kezét az est.

Poltava, 1920. október 10.

* A Don folyam

Ford: Baráti Molnár Lóránt

Németh Erzsébet

Se Hold, se csillagok

Beleragadsz önmagadba...
olyan sűrű az este.
S az égre se Hold, se csillagok
nincsenek ma festve.

A **Lant** Irodalmi Folyóirat
előfizetési díja egy évre: 1.500,-Ft.
Előfizetni postautalványon lehet a
szerkesztőség címén. A lap évente
hat alkalommal jelenik meg.

kis **LANT**
IRODALMI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: Németh Dezső
Irodalmi szerkesztő: Németh Erzsébet

Szerkesztőség címe:
Németh Dezső
Lant
1211 Budapest
Ady Endre út 5. 3/10.

Telefon: 277 7196
Mobil: 06 30 431 7837

Kiadja a Lant Irodalmi Klub
Magánkiadás

www.kislant.hu

ISSN 1788-7542 (Nyomtatott)
ISSN 1788-7631 (Online)

Lelkes Miklós

Ahogy a világ kifoszt...

Ahogy a világ kifoszt, s rossz anyag
mindenütt: bánat-ok, – de önmagad
túlontúl mégse szánd, amíg a Szó
veled marad, Mélységet Kutató!

A Szó engedi, hogy lelkekbe láss,
s ez érdekes-fájdalmas utazás.
Ha Vers a vers, akár mint megvetik:
megtalálja igaz isteneit.

Ha Vers a vers: rád néznek ég-szemek,
s kifényesednek volt-fénytelenek.
Pusztulásban is más idő Idő:
távozóban megmutat érkezőt.

Versnek nem kell ártó, ostoba hit:
megtalálja igaz isteneit.
Mosolyuk ível úttalanon át,
s biztat: kutass, valahol jobb világ!

Mutass meg Vers, rútat, szépet, mesét,
gyalázatok álarcos istenét,
hulló embert, s hogy fekélyes sebek
mint fertőznek legyengült lelkeket!

A rossz anyag, sajnos, már mindenütt,
s fosztó kezeknek jött el ünnepük.
Ó, Vers, látod?! Ez egy ocsmány világ,
s míg fosztogat, kifosztja: önmagát.

(2009)

Műkedvelő írók, költők jelentkezését is várjuk! Az elfogadott írásokat közöljük!

Ár: 250,- Ft.